U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **S. A.,** zast. JUDr. a Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Šafaříkova 666 proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2013, č. j. OAM-94/ZA-ZA06-K01-2011, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2014, č. j. 28Az 6/2013 - 100,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, advokátovi se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč. Přiznaná částka bude na účet advokáta vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dní od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalovaný rozhodnutím z 28. 5. 2013, č. j. č. j. OAM-4/ZA-ZA06-K01-2011 neudělil žalobci (dále též „*stěžovatel*“) mezinárodní ochranu podle §12, §13, §14, §14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Krajský soud v Hradci Králové žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného zamítl rozsudkem z 21. 1. 2014, č. j. 28 Az 6/2013 – 100. V odůvodnění krajský soud shrnul procesní historii dvou žádostí stěžovatele o mezinárodní ochranu, shromážděné podklady žalovaného k rozhodnutí ve věci a konstatoval, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami a napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

Podle krajského soudu správní orgán stěžovateli poskytl dostatečný prostor pro přednesení jeho důvodů, vyzval jej opakovaně k případnému doložení důkazů,

seznámil jej s informacemi, které budou sloužit jako podklad pro rozhodnutí. Správní orgán poskytl stěžovateli dostatečný prostor k objasnění rozporů zjištěných v průběhu první a druhé žádosti o mezinárodní ochranu. Postoj stěžovatele k těmto rozporům, které vysvětloval nesprávným tlumočením, nedostatkem času, shledal krajský soud účelovým vzhledem k tomu, že stěžovatel dříve nenamítal nesprávnost tlumočení, protokoly bez výhrad podepisoval a důvody popsal ve vlastnoručně psané žádosti. Podle krajského soudu se správní orgán podrobně věnoval rozboru stěžovatelova příběhu, porovnal jej s informacemi v rámci obou řízení, ověřil nepravdivost stěžovatelova tvrzení o tom, že na jeho osobu je vydán Mezinárodní či Evropský zatykač, provedl překlad všech stěžovatelem doložených listin a věnoval se jejich vyhodnocení. Podle krajského soudu se žalovaný vyjádřil postupně ke všem nastíněným otázkám, jako je pronásledování ze strany KGB, národnostní, politické, zdravotní, rodinné, ekonomické, ke vztahu s údajnou přítelkyní, k rozhodnutí Administrativního soudu ve Štrasburku, včetně důvodů, pro které jeho obsah nepovažoval za zásadní pro své rozhodnutí, vysvětlil důvody, pro které se na stěžovatele pohlíží jako na státního příslušníka Ukrajiny (v předchozím řízení se žalobce sám takto označil, prokazoval se ukrajinským cestovním dokladem a v tomto řízení mu byl vystaven doklad orgány Ukrajiny). Krajský soud s poukazem na rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu (rozsudek č. j. 4 As 11/2006-9 z 2. 7. 2007) uvedl, že by ve svých závěrech opisoval a přebíral vysvětlení, které učinil již žalovaný v přezkoumávaném rozhodnutí, přitom žaloba neobsahovala žádné skutečnosti, které by byly způsobilé zpochybnit učiněný a odůvodněný závěr správního orgánu.

Stěžovatel svým nekonzistentním a nevěrohodným příběhem nepřesvědčil krajský soud o důvodnosti jeho žádosti. Rozpory v přednesech by sice byly odůvodněny časovým odstupem mezi řízením o první a druhé žádosti, nicméně ty se týkaly informací o úmrtí rodičů. Stěžovatel popřel skutečnost, že byl ženatý, otcem dcery, rozcházel se ve stupni vzdělání, v politických aktivitách, v důvodech odchodu ze země, v údajích o době opuštění Ukrajiny. Krajský soud se proto ztotožnil s názorem žalovaného, který neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu.

Krajský soud dále uvedl, že v době rozhodování správního orgánu na území Ukrajiny nedocházelo k mezinárodnímu nebo vnitřnímu ozbrojenému konfliktu (k tomu došlo až po vydání rozhodnutí), případné vycestování stěžovatele nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky. K otázce udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu se žalovaný podle názoru krajského soudu věnoval dostatečně na straně 14 až 17 rozhodnutí. Důkazem nezájmu ukrajinských orgánů o osobu stěžovatele jsou jeho opakované návraty na Ukrajinu a bezproblémové vycestování do České republiky, aniž by jeho osoba vzbudila zájem bezpečnostních či policejních složek.

Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů uvedených v §103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Stěžovatel měl za to, že krajský soud nedostatečně posoudil otázku návratu do „údajné vlasti“, tedy na Ukrajinu, která byla označena jako země původu, přestože stěžovatel je bez státní příslušnosti a příslušnost k ukrajinské národnosti od počátku řízení odmítá. Stěžovatel připomněl, že v řízení předložil rozhodnutí soudu z Francie, ze kterého vyplývá nemožnost vydat jej na území Ukrajiny a Ruska.

Stěžovatel zpochybnil rovněž přístup soudu ohledně zjišťování situace v případě návratu do rodné země. Stěžovatele by nečekala příznivá situace, je přesvědčen o svém ohrožení na životě, které je zapříčiněno dřívějšími politickými aktivitami a tatarskou národností. Stěžovatel setrval na názoru, že rozpory byly způsobeny špatným překladem a vágními dotazy ze strany žalovaného, stěžovatel v procesu řízení vždy odpovídal, byl-li dobře tázán.

Stěžovatel vidí pochybení soudu v nedostatečném posouzení situace na Ukrajině, kterou opakovaně sám popisoval jako nebezpečnou, byl vystaven psychickému nátlaku pro jeho politickou a národnostní příslušnost, byl utlačován a zastrašován představiteli státní moci, KGB, jeho oznámení na orgány byla naprosto zbytečná, neboť nikdo se jimi nezabýval.

Stěžovatel namítl, že žalovaný nezohlednil jeho zdravotní obtíže, zejména diabetes ve spojení s problémy s páteří. To mu působí problémy zejména finanční, nemá prostředky na správnou stravu a na ortopedické pomůcky, při návratu zpět by byl vystaven vážnějším problémům zdravotního charakteru.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, je toho názoru, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný v podstatě poukázal na to, že stěžovatel vznesl námitky totožné se žalobními námitkami, k nimž se vyjádřil jak žalovaný, tak i krajský soud v napadeném rozsudku.

Nejvyšší správní soud při rozhodování o kasační stížnosti ve věcech řízení o mezinárodní ochraně musí vždy nejprve posoudit, zda je včasná a řádně odůvodněná kasační stížnost též přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, přitom demonstrativně vymezil přibližně 5 typových okruhů právních otázek, u kterých se může jednat o přijatelnou kasační stížnost. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel v kasační stížnosti předně ani netvrdil konkrétní důvod, jímž by měla kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně přesáhnout jeho vlastní zájmy.

Pokud pak stěžovatel namítl chybný postup krajského soudu při zjištění a následném posouzení jeho situace, mohl by tím namítat eventuální zásah do svého hmotněprávního postavení. Ze spisu žalovaného i krajského soudu Nejvyššímu správnímu soudu vyplynulo, že žalovaný skutkový stav o stěžovatelově příběhu zjistil z projevů stěžovatele učiněných před správním orgánem, stěžovatel měl dostatečnou možnost doplnit důkazy, věděl, že informace o zemi původu – Ukrajina – budou použity jako podklad k rozhodnutí, tyto zprávy nerozporoval, nežádal jejich další doplnění, ani doplnění dalších důkazů. Žalovaný, ve stručnosti shrnuto, následně přiléhavě na skutková zjištění poté aplikoval právní normy §12 - §14b zákona o azylu a dovodil, že ani jeden z důvodů pro poskytnutí mezinárodní ochrany není u stěžovatele naplněn.

Bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu přitom několikrát zdůraznila stěžejní význam výpovědi žadatele o azyl a jím poskytnutých informací pro úplnost podkladů ve správním řízení. Nejvyšší správní soud takto vyslovil, že často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem, než vlastní věrohodnou výpovědí, srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru je zásadním měřítkem jeho věrohodnosti (cit. rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40). Žadatel o azyl není leckdy schopen doložit ke svému tvrzení o důvodech odchodu žádný důkaz, což je situace převažující, a proto si musí být jednoznačně vědom důležitosti informací vyřčených před správním orgánem. Ty totiž v kontextu se získanými zprávami o zemi původu posléze slouží jako podklad pro rozhodnutí. Váhavé, vyhýbavé či nepřesné informace, které navíc žadatel v průběhu řízení ještě mění, jsou proto při porovnání s objektivními informacemi chápány jako účelové, nevěrohodné a pro azylové řízení nedostatečné (cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 23. 8. 2012 č. j. 7 Azs 21/2012 - 37).

Vzhledem k tomu, že konkrétnější tvrzení či dokonce opatření jiných podkladů k situaci v zemi původu, které by mohly svědčit v jeho prospěch, stěžovatel k důkazu v řízení před žalovaným nenavrhl, neshledal Nejvyšší správní soud v postupu krajského soudu, který vycházel ze spisu žalovaného, v argumentaci krajského soudu a jeho následných závěrech hrubý rozpor při výkladu hmotného či procesního práva, jenž by odůvodňoval přijatelnost kasační stížnost pro přesah vlastních zájmů stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou.

Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 28 Az 6/2013 - 15 ze dne 13. 6. 2013 ustanoven advokát, hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stěžovatele platí v takovém případě stát podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přiznal výši odměny za poskytnutí právních služeb podle § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za jeden úkon právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti spočívající v doplnění kasační stížnosti 6. 4. 2014 ve výši 3.100 Kč za jeden úkon, a

dále přiznal zástupci náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, Nejvyšší správní soud přitom vycházel z toho, že advokát zastupoval stěžovatele už v řízení o žalobě před krajským soudem. Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, náklady zastoupení se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. zvyšují o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést, a to ve výši 21 %. Dohromady tedy přiznal Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatele 4.114 Kč (1 x 3.100 Kč + 1 x 300 Kč + 754 Kč) a k výplatě stanovil přiměřenou lhůtu. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu